

Zadeva C-73/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

10. februar 2023

Predložitveno sodišče:

Tribunal de première instance de Liège (Belgija)

Datum predložitvene odločbe:

30. januar 2023

Tožeča stranka:

Chaufontaine Loisirs SA

Tožena stranka:

État belge

1. Predmet spora in podatki o njem:

- 1 Z zakonom z dne 1. julija 2016 so bile spletne igre na srečo, to je elektronsko ponujane igre na srečo, posebej obdavčene z DDV s tem, da je bil zanje odpravljen sistem oprostitve, ki velja za igre na srečo in loterije na splošno.
- 2 Pri Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) so bile takrat vložene tožbe za razveljavitev tega posebnega odstopanja zaradi kršitve pravil o pristojnosti iz nacionalnega prava in neupoštevanja zlasti načela davčne nevtralnosti, na katerem temelji Direktiva o DDV, ker zakon uvaja razliko med sistemi DDV, ki se uporabljajo za spletne igre na srečo in stave na eni strani ter za „fizične“ igre na srečo in stave, pa tudi spletne in „fizične“ loterije, na drugi strani.
- 3 Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) je sprejelo tožbene razloge, ki se nanašajo na kršitev pravil o pristojnosti iz nacionalnega prava, in menilo, da ni treba preučiti drugih tožbenih razlogov, zlasti razloga v zvezi z neupoštevanjem načela davčne nevtralnosti, ker ne bi mogli pripeljati do širše razveljavitve.

- 4 Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) je zato zadevne določbe zakona z dne 1. julija 2016 razveljavilo z učinkom od 21. maja 2018, pri tem pa pojasnilo, da se davki, plačani za obdobje od 1. julija 2016 do 21. maja 2018, ohranijo glede na proračunske in upravne težave, ki bi jih povzročilo njihovo vračanje (glej sodbi z dne 22. marca 2018, 34/2018, in z dne 8. novembra 2018, 155/2018).
- 5 Tožeča stranka upravlja spletno igralnico. Zahteva vračilo glavnice v višini 640.478,825 EUR, ki jo je plačala iz naslova DDV za spletne igre na srečo in stave, opravljene med 1. julijem 2016 in 22. majem 2018.
- 6 Uprava je z odločbo z dne 1. decembra 2020 ta zahtevek zavrnila z obrazložitvijo, da pogoji za vložitev tožbe za vračilo niso izpolnjeni.
- 7 Tožeča stranka je nato vložila tožbo pri predložitvenem sodišču.

2. Navedene določbe:

Pogodba o delovanju Evropske unije

- 8 Člen 267 določa:

„Sodišče Evropske unije je pristojno za predhodno odločanje o vprašanih glede:

(a) razlage Pogodb;

(b) veljavnosti in razlage aktov institucij, organov, uradov ali agencij Unije.

[...]

Kadar je takšno vprašanje postavljeno v postopku, ki teče pred sodiščem države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva, je to sodišče dolžno predložiti zadevo Sodišču.

[...]“

Direktiva Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

- 9 Člen 135(1)(i) določa:

„1. Države članice oprostijo naslednje transakcije:

[...]

(i) stave, loterije in druge oblike iger na srečo pod pogoji in omejitvami, ki jih določi vsaka država članica;

[...]“

3. Trditve strank:

A. *Tožeča stranka*

- 10 Tožeča stranka najprej trdi, da je bil sporni DDV plačan v nasprotju z načelom davčne nevtralnosti, na katerem temelji Direktiva o DDV. Nato kritizira ohranitev učinkov razveljavljenega zakona za zadevno obdobje.
- 11 Tožeča stranka izpodbija različno obravnavanje proizvodov (med katerimi so loterije), ki jih na spletu ponuja družba Loterie nationale (in so oproščeni DDV), ter iger na srečo in stav, ki jih na spletu ponujajo različni zasebni gospodarski subjekti (in so obdavčene z DDV).
- 12 Tožeča stranka pojasnjuje, da si igre na srečo in loterije konkurirajo na istem trgu. Poleg tega poudarja, da družba Loterie nationale na svojem spletnem mestu poleg široke ponudbe loterij ponuja še spletne igre in stave, ki so podobne igram, ki jih ponujajo drugi subjekti na spletu, in da je ta podobnost potrjena v znanstveni literaturi, zlasti v zvezi z zasvojenostjo s temi igrami. Nazadnje poudarja, da družba Loterie nationale uporablja zelo napadalno oglaševanje, ker se v zvezi z njo nadzor ne izvaja.
- 13 Navaja različne sodbe Sodišča, med drugim sodbo z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi (C-597/17, EU:C:2019:544), v kateri je opozorjeno na obseg načela davčne nevtralnosti:

„28 Na drugem mestu morajo države članice upoštevati načelo davčne nevtralnosti, ki nasprotuje temu, da bi se podobne in zato med seboj konkurenčne vrste blaga ali storitev z vidika DDV obravnavale različno (sodba z dne 27. aprila 2006, Solleveld in van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 in C-444/04, EU:C:2006:257, točka 39 in navedena sodna praksa).

[...]

47 To načelo nasprotuje temu, da bi se podobno blago ali podobne storitve, ki si medsebojno konkurirajo, z vidika DDV obravnavali različno (sodbi z dne 11. septembra 2014, K, C-219/13, EU:C:2014:2207, točka 24, in z dne 9. marca 2017, Oxygure Belgium, C-573/15, EU:C:2017:189, točka 30).“

- 14 Na podlagi tega ugotavlja, da to različno obravnavanje pomeni kršitev načela nevtralnosti, ker sta ti storitvi podobni, saj:
- imata podobne lastnosti in izpolnjujeta enake potrebe potrošnika glede na merilo primerljivosti njune uporabe,
  - obstoječe razlike ne vplivajo znatno na odločitev povprečnega potrošnika za eno ali drugo navedeno storitev.

- 15 Dalje, tožeča stranka État belge (Belgijska država) očita, da je ohranila učinke odprave od 1. julija 2016 do 21. maja 2018. Pred upravo je opozorila, da je Sodišče v sodbi z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi (C-597/17, EU:C:2019:544), razsodilo, da „nacionalno sodišče ne sme uporabiti nacionalne določbe, ki mu dopušča, da ohrani nekatere učinke razveljavljenega akta, da bi začasno ohranilo učinek nacionalnih določb“.
- 16 Ohranitev učinkov določb, ki jih je Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) razveljavilo, za preteklo obdobje ne uresničuje legitimnega cilja oziroma ne izpolnjuje zahtev v splošnem interesu, ki lahko edine utemeljijo poseganje na ravni načel. Poleg tega je to poseganje nesorazmerno, ker podira obstoječe ravnovesje med zadevnimi interesi strank.
- 17 V sodni praksi Sodišča se šteje, da to, da davčni zavezanec ne more dobiti vračila DDV, ki ga je plačal državi, kar je posledica kršitve prava Evropske unije, pomeni poseganje, s katerim se ne uresničuje legitimni cilj, ki ni sorazmerno in ki krši lastninsko pravico, potrjeno v členu 1 Prvega dodatnega protokola k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic.

B. *Belgijska država*

- 18 Belgijska država meni, da loterije niso podobne spletnim igram na srečo, tako da načelo davčne nevtralnosti ni bilo kršeno.
- 19 Po njenem mnenju so loterije ločena kategorija iger na srečo predvsem iz teh razlogov:
- V belgijskem pravu se loi du 7 mai 1999 sur les jeux de hasard, les paris, les établissements de jeux de hasard et la protection des joueurs (zakon z dne 7. maja 1999 o igrah na srečo, stavah, igralnicah in varstvu igralcev) ne uporablja za loterije, ker je zakonodajalec te izrecno izključil z njegovega področja uporabe na podlagi člena 3a tega zakona. Na loterije se nanašata loi du 31 décembre 1851 sur les loteries (zakon z dne 31. decembra 1851 o loterijah) in loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale (zakon z dne 22. julija 1991 o Loterie nationale).
  - Družba Loterie nationale, javno podjetje, ima v belgijskem pravu zakonski monopol za prirejanje loterij. Vendar dejavnost družbe Loterie nationale zadeva tudi prirejanje iger na srečo in stav v vseh oblikah.
  - Igre na srečo in stave, ki jih na spletu ponujajo gospodarski subjekti zasebnega prava, nadzira Commission des jeux de hasard (komisija za igre na srečo, Belgija). Družba Loterie nationale je pod nadzorom Belgijske države. Družba Loterie nationale mora med drugim z Belgijsko državo skleniti pogodbo o upravljanju (člen 14 zakona z dne 19. aprila 2002). S to pogodbo o upravljanju so družbi Loterie Nationale, subjektu javnega interesa, naložene različne obveznosti. Pojasnjeno je, da je Loterie nationale odgovorna za prirejanje

- loterij, tekmovanj, iger na srečo in stav v splošnem interesu in skladno s poslovnimi metodami (glej člen 3(3) zakona z dne 19. aprila 2002).
- Pogodba o upravljanju določa pravila za izračun in plačilo monopolne rente, posebnih prispevkov in odstotka dobička pred davki, ki se odtegne vsakoletno:
    - za financiranje programov pomoči državam v razvoju („subvencije družbe Loterie Nationale“),
    - za namene v javnem interesu, ki jih opredeli Conseil des Ministres (svet ministrov, Belgija),
    - in za letno dotacijo organizacijam Caisse nationale des calamités (nacionalni sklad za naravne nesreče, Belgija), Fondation Roi Baudouin (fundacija kralja Baudouina, Belgija) in Fonds belge de survie (belgijski sklad za preživetje).
  - Pravni okvir družbe Loterie nationale nalaga različne ukrepe za varstvo oseb (obveščanje širše javnosti o resničnih možnostih dobitka za vsako vrsto ponujanih proizvodov, organiziranje informativnih kampanj o ekonomskih, socialnih in psiholoških tveganjih, povezanih z odvisnostjo od iger na srečo).
  - Poleg tega je odstotek izplačil – ta predstavlja delež denarja, ki se izplača nazaj igralcem od vseh vložkov – po navedbah Belgijske države pri loterijskih igrah (nizek odstotek povračila igralcem: od 50 do 60 %) občutno drugačen kot pri drugih igrah na srečo (visok odstotek povračila: 95 % in več).
- 20 Belgijska država opozarja na diskrecijsko pravico držav članic, da oprostijo nekatere kategorije iger na srečo in z DDV obdavčijo druge.
- 21 Kar zadeva ohranitev učinkov razveljavljene zakonodaje, tožeča stranka po mnenju davčne uprave nepopolno razlaga izrek sodbe z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi (C-597/17, EU:C:2019:544), ki se glasi: „nacionalno sodišče ne sme uporabiti nacionalne določbe, ki mu dopušča, da ohrani nekatere učinke razveljavljenega akta, da bi začasno ohranilo učinek nacionalnih določb, za katere je ugotovilo, da so nezdružljive z Direktivo 2006/112, dokler se te ne uskladijo s to direktivo, da bi se, prvič, omejila tveganja pravne negotovosti, ki izhajajo iz retroaktivnega učinka te razveljavitve, ter drugič, preprečila uporaba nacionalne ureditve, ki je veljala pred temi določbami in ki ni združljiva z navedeno direktivo“ (poudarek davčne uprave).
- 22 V obravnavani zadevi pa je Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) zadevne določbe razveljavilo zaradi kršitve pravil nacionalnega prava, in ne ker bi menilo, da so nezdružljive z Direktivo o DDV.
- 23 Davčna uprava trdi, da določbe, ki jih je Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) razveljavilo, ne pomenijo prenosa, ki bi bil neskladen z Direktivo o DDV.

4. Presoja Tribunal de première instance de Liège (sodišče prve stopnje v Liègeu)

A. Prvi tožbeni razlog: načelo davčne nevtralnosti

- 24 Sodišče je v sodbi z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi proti Ministerraad (C-297/17, EU:C:2019:544, točki 28 in 47), opozorilo na obseg načela davčne nevtralnosti:

„Na drugem mestu morajo države članice upoštevati načelo davčne nevtralnosti, ki nasprotuje temu, da bi se podobne in zato med seboj konkurenčne vrste blaga ali storitev z vidika DDV obravnavale različno (sodba z dne 27. aprila 2006, Solleveld in van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 in C-444/04, EU:C:2006:257, točka 39 in navedena sodna praksa).

[...]

To načelo nasprotuje temu, da bi se podobno blago ali podobne storitve, ki si medsebojno konkurirajo, z vidika DDV obravnavali različno (sodbi z dne 11. septembra 2014, K, C-219/13, EU:C:2014:2207, točka 24, in z dne 9. marca 2017, Oxycure Belgium, C-573/15, EU:C:2017:189, točka 30).“

- 25 Generalni pravobranilec M. Szpunar je v sklepnih predlogih v zadevi The English Bridge Union (C-90/16, EU:C:2017:464, točka 19) tako povzel načelo nevtralnosti v okviru oprostitve iger na srečo: „Sodišče je v sodbi Rank Group razsodilo, da razlika v obravnavanju – z vidika DDV – dveh storitev, ki sta z vidika potrošnika enaki ali podobni in ki izpolnjujeta enake potrebe potrošnika, zadostuje za ugotovitev kršitve načela davčne nevtralnosti v okviru oprostitve za igre na srečo iz člena 135(1)(i) Direktive o DDV. Vprašanje, ali se zadevna dejavnost šteje za ‚stave, loterije in druge oblike iger na srečo‘, je bilo torej odvisno od tržno usmerjenega pristopa: če potrošniki storitve dojemajo kot podobne, jih je treba obdavčiti enako.“
- 26 Člen 135(1)(i) Direktive 2006/112 državam članicam pušča široko diskrecijsko pravico glede tega, ali se igre na srečo oprostijo ali obdavčijo, saj tem državam dovoljuje, da določijo pogoje in omejitve, ki veljajo za te oprostitve. Pristojnost, ki jo imajo države članice za določitev pogojev in omejitev za oprostitev DDV in ki je določena s to določbo, omogoča, da države članice tega davka oprostijo le nekatere igre na srečo.
- 27 Sodišče je v sodbi z dne 24. marca 1994, Schindler (C-275/92, EU:C:1994:119, točki 60 in 61), izdani na področju svobode opravljanja storitev, navedlo, da je „[n]ato [...] treba ob upoštevanju pomembnih vsot, ki se lahko pridobijo z igrami, in dobička, ki ga lahko omogočajo igralcem, še posebej z organizacijo večjih razsežnosti, poudariti, da loterije vključujejo večjo verjetnost prekrškov in prevar. Poleg tega spodbujajo k porabi, ki ima lahko škodljive individualne in družbene posledice. Nazadnje, ne da bi bilo ta razlog sam mogoče škodljivo za objektivno

utemeljitev, ni nepomembno navesti, da lahko loterije bistveno prispevajo k financiranju nepridobitnih dejavnosti ali dejavnosti v splošnem interesu, kot so socialno delo, dobrodelno delo, šport ali kultura.

Te posebnosti utemeljujejo, da imajo nacionalni organi zadostno diskrecijsko pravico, da določijo zahteve glede varstva igralcev, in splošneje, ob upoštevanju družbeno-kulturnih posebnosti vsake države članice, varstva družbenega reda, kar zadeva načine prirejanja iger in obseg vložkov ter dodelitev dobičkov, ki jih ustvarjajo.“

- 28 Sodišče je v sklepu z dne 18. maja 2021, *Fluctus in drugi* (C-920/19, neobjavljen, EU:C:2021:395), ki je bil prav tako izdan na področju svobode opravljanja storitev, odločilo: „Člen 56 PDEU je treba razlagati tako, da ne nasprotuje dualnemu sistemu organizacije trga iger na srečo zgolj zato, ker je namen oglaševalskih praks imetnika monopola nad loterijami in igralnicami spodbujanje k dejavni udeležbi v igri, na primer s tem, da se igro predstavlja kot nenevarno, se ji pripisuje pozitivno podobo zaradi uporabe prihodkov za dejavnosti v splošnem interesu ali pa se njena privlačnost povečuje z udarnimi oglaševalskimi slogani, s katerimi se na zapeljiv način obljublja možnost velikih dobitkov.“
- 29 Sodišče je v sodbi z dne 10. novembra 2011, *The Rank Group* (C-259/10 in C-60/10, EU:C:2011:719, točke od 49 do 51), ki je bila tokrat izdana na področju DDV, poleg tega v zvezi s primerljivostjo tombol in igralnih avtomatov opozorilo, da je „[i]z tega [...] razvidno, da razlike v pravnih ureditvah, na katere se sklicujeta predložiteni sodišči, ne vplivajo na presojo primerljivosti zadevnih iger.

Te ugotovitve ne more omajati dejstvo, da je Sodišče v nekaterih izjemnih primerih priznalo, da lahko ob upoštevanju posebnosti zadevnih sektorjev razlike v regulativnem okviru in pravnem režimu, ki veljata za zadevne dobave blaga in opravljanje storitev – kot na primer to, ali neko zdravilo krije obvezno zdravstveno zavarovanje, ali pa to, ali mora ponudnik zagotavljati obvezne univerzalne storitve – z vidika potrošnika vzpostavijo razlikovanje glede izpolnjevanja njegovih lastnih potreb (glej zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Franciji z dne 3. maja 2001, točka 27, in sodbo z dne 23. aprila 2009 v zadevi *TNT Post UK*, C-357/07, ZOdl., str. I-3025, točke 38, 39 in 45).

Ob upoštevanju zgornjih ugotovitev je treba na prvo vprašanje, točka (a), v zadevi C-259/10 in na prvo vprašanje v zadevi C-260/10 odgovoriti, da je treba, če obstaja razlika v obravnavanju dveh iger na srečo v zvezi s priznanjem oprostitve DDV v skladu s členom 13(B)(f) Šeste direktive, načelo davčne nevtralnosti razlagati tako, da se ne upošteva dejstvo, da za ti igri na srečo veljata različni kategoriji licenc in drugačna pravna režima glede nadzora in ureditve.“

- 30 Sodišče je v sodbi z dne 10. junija 2010, *Leo-Libera* (C-58/09, EU:C:2010:333), izdani na področju DDV, tokrat opozorilo na naslednje: „35. Tega načela namreč ni mogoče – ne da bi člen 135(1)(i) Direktive 2006/112 in široka diskrecijska

pravica, ki jo ta določba priznava državam članicam, izgubila polni učinek – razlagati tako, da nasprotuje temu, da se neka igra na srečo oprosti plačila DDV, druga pa ne, če si med seboj ne konkurirata.“

- 31 V obravnavanem primeru se ob upoštevanju analize sodne prakse Sodišča pojavlja težava pri razlagi prava Unije, ki utemeljuje predložitev prvih dveh vprašanj za predhodno odločanje.
- 32 Ti vprašanji sta širši od prvega vprašanja, ki ga je Tribunal de première instance de Liège (sodišče prve stopnje v Liègeu) postavilo 18. novembra 2022 (C-741/22) ter se je nanašalo na različno obravnavanje spletnih loterij, ki jih ponuja družba Loterie nationale, in drugih spletnih iger na srečo, ki jih ponujajo zasebni subjekti.
- 33 Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na različno obravnavanje iger na srečo, ki se ponujajo na spletu, ter na eni strani iger na srečo, ki se ne ponujajo na spletu (prvo vprašanje), in na drugi strani loterij, ki se ponujajo na spletu ali ne (drugo vprašanje).

B. Drugi tožbeni razlog: ohranitev učinkov razveljavljenega zakona

- 34 Iz obrazložitve strank je razvidno, da razlaga prava Unije povzroča težave z več vidikov.
- 35 Najprej, Sodišče je v sodbi z dne 27. junija 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie in drugi (C-597/17, EU:C:2019:544, točki 59 in 60), opozorilo na pogoje, pod katerimi lahko države članice ohranijo učinke določbe, ki je v nasprotju s pravom Unije:

„Tudi če nujni razlogi pravne varnosti lahko izjemoma pripeljejo do začasne odložitve učinka izrinjenja, ki ga ima neposredno uporabljiv predpis prava Unije v razmerju do nacionalnega prava, ki je v nasprotju z njim, je treba v obravnavanem primeru tako odložitve takoj izključiti, ker predložitev sodišče ni navedlo konkretnih elementov, da obstajajo posebna tveganja za pravno negotovost (glej po analogiji sodbo z dne 8. septembra 2010, Winner Wetten, C-409/06, EU:C:2010:503, točka 67).

Natančneje, le finančne in upravne posledice, ki bi lahko izhajale iz razveljavitve določb, ki se izpodbijajo v postopku v glavni stvari, ne zadostujejo za opredelitev nujnih razlogov pravne varnosti (glej po analogiji sodbi z dne 18. oktobra 2012, Mednis, C-525/11, EU:C:2012:652, točka 44, in z dne 10. aprila 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:2490, točka 111).“

- 36 Če se v obravnavani zadevi izkaže, da odprava oprostitve DDV samo za spletne igre na srečo dejansko pomeni kršitev načela nevtralnosti na področju DDV (glej prvi tožbeni razlog), se postavlja vprašanje, ali učinki te odprave niso bili ohranjeni v nasprotju s pravom Unije, ker so bili ohranjeni „glede na proračunske

in upravne težave, ki bi jih povzročilo njihovo vračanje“, tudi če je razveljavitev posledica kršitve pravil nacionalnega prava, in ne prava Unije.

- 37 Dalje, Sodišče je v sodbi z dne 10. aprila 2008, Marks & Spencer (C-309/06, EU:C:2008:211), odločilo, da „[č]e je država članica [...] nacionalno zakonodajo nepravilno razlagala, tako da je določene dobave ali storitve, za katere bi morala veljati oprostitev [...], [...] obdavčila s splošno davčno stopnjo, potem se splošna načela prava [Unije], skupaj z načelom davčne nevtralnosti, uporabijo tako, da gospodarskemu udeležencu, ki je opravljal te dobave ali storitve, podeljujejo pravico do vračila nepravilno obračunanega davka za te storitve“.
- 38 V obravnavani zadevi se je treba vprašati, ali ima davčni zavezanec tudi pravico do vračila davkov, ki so bili ohranjeni v nasprotju z Direktivo o DDV in načelom davčne nevtralnosti.
- 39 Nazadnje, ker je bila sporna odprava oprostitve DDV razveljavljena zaradi kršitve pravil nacionalnega prava, se je treba vprašati tudi, ali je moralo Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) kot „sodišče države članice, zoper odločitev katerega po nacionalnem pravu ni pravnega sredstva“, kljub vsemu Sodišču predložiti vprašanje v skladu s členom 267, tretji odstavek, PDEU.
- 40 Tribunal de première instance de Liège (sodišče prve stopnje v Liègeu) bo v zvezi s tem postavilo peto, četrto in tretje vprašanje.

5. Vprašanja za predhodno odločanje

- 41 Tribunal de première instance de Liège (sodišče prve stopnje v Liègeu) Sodišču v predhodno odločanje predlaga ta vprašanja:
1. Ali člen 135(1)(i) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost in načelo davčne nevtralnosti državi članici omogočata, da iz oprostitve iz te določbe izključi samo elektronsko ponujane igre na srečo, medtem ko ostajajo oproščene DDV tiste igre na srečo, ki se ne ponujajo elektronsko?
  2. Ali člen 135(1)(i) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost in načelo davčne nevtralnosti državi članici omogočata, da iz oprostitve iz te določbe izključi samo elektronsko ponujane igre na srečo, ne pa tudi loterij, ki ostajajo oproščene DDV ne glede na to, ali se ponujajo elektronsko ali ne?
  3. Ali člen [2]67, tretji odstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije omogoča, da višje sodišče odloči, da se ohranijo učinki določbe nacionalnega prava, ki jo je razveljavilo zaradi kršitve nacionalnega prava, ne da bi odločilo o kršitvi prava Unije, ki je bila tudi predstavljena pred njim, in torej ne da bi postavilo vprašanje za predhodno odločanje glede združljivosti te določbe nacionalnega prava s pravom Evropske unije ali Sodišče vprašalo o pogojih, pod

katerimi bi lahko odločilo, da se učinki te določbe ohranijo kljub njeni nezdržljivosti s pravom Unije?

4. Če je odgovor na eno od prejšnjih vprašanj nikalen, ali je Cour constitutionnelle (ustavno sodišče) lahko ohranilo pretekle učinke določb, ki jih je razveljavilo zaradi njihove nezdržljivosti z nacionalnimi pravili o delitvi pristojnosti, čeprav so bile te določbe nezdržljive tudi z Direktivo Sveta 2006/112/ES o DDV, in to zato, da bi se izognili proračunskim in upravnim težavam, ki bi jih povzročilo vračanje že plačanih davkov?

5. Če je odgovor na prejšnje vprašanje nikalen, ali se davčnemu zavezancu lahko vrne DDV, ki ga je plačal na dejanski bruto dobiček od iger in stav, ki jih prireja, in to na podlagi določb, ki niso združljive z Direktivo Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost in načelom davčne nevtralnosti?